

Sygn. akt VII U 2884/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 lipca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Elżbieta Zabrocka

Protokolant: st. sekr. sądowy Alicja Jarzyna

po rozpoznaniu w dniu 31 lipca 2013 r. w Gdańsku

sprawy C. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania C. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 22 sierpnia 2012 r. nr (...) - (...)

oddala odwołanie.

/ na oryginale właściwy podpis/

Sygn. akt VII U 2884/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 sierpnia 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił ubezpieczonemu C. M. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Podstawę rozstrzygnięcia stanowiło orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 17 sierpnia 2012 r., która uznała, iż ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy.

Ubezpieczony C. M. nie zgodził się z powyższą decyzją ZUS i wniósł o jej zmianę, wskazując na pogorszenie się stanu zdrowia .

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie, powołując się na argumentację przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony C. M., urodzony dnia (...), z zawodu technik przemysłu chemicznego, do 2010 r. prowadził działalność gospodarczą - sklep.

W dniu 14 marca 2012 r. ubezpieczony złożył wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy. Został skierowany na badanie przez Lekarza Orzecznika ZUS, który w orzeczeniu z dnia 10 kwietnia 2012 r. uznał odwołującego się za

zdolnego do pracy. Lekarz orzecznik rozpoznał u ubezpieczonego zespół zależności alkoholowej, zespół depresyjny na podłożu ZZA. Następnie, wobec wniesionego przez ubezpieczonego sprzeciwu, Komisja Lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 17 sierpnia 2012 r. również uznała wnioskodawcę za zdolnego do pracy, rozpoznając tożsamo jak lekarz orzecznik.

Zaskarżoną w sprawie decyzją z dnia 22 sierpnia 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił C. M. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Okoliczności bezsporne, vide : wniosek – k. 1-3 akt ubezpieczeniowych, orzeczenie lekarza orzecznika ZUS z dnia 10.04.2012 r. wraz z opinią lekarską – k.20 akt ubezpieczeniowych i k. 10 dokumentacji lekarskiej ZUS, sprzeciw – k.27 akt ubezpieczeniowych ZUS, orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 17.08.2012 r. wraz z opinią lekarską. – k. 36 akt ubezpieczeniowych i k. 11-12 dokumentacji lekarskiej ZUS, decyzja ZUS z dnia 22. 08.2012r. – k. 39 akt ubezpieczeniowych.

W celu ustalenia, czy stan zdrowi strony wskazuje, że utraciła ona całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszania sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu wymagane były wiadomości specjalne, w związku z czym Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych: neurologa, psychiatry i psychologa zgodnie z rodzajem schorzeń występujących u wnioskodawcy.

W wyniku zebrania wywiadu i po przeprowadzeniu badań przedmiotowych oraz po dokonaniu analizy dokumentacji lekarskiej wszyscy dopuszczeni biegli rozpoznali u wnioskodawcy następujące jednostki chorobowe: przewlekłe bóle głowy, przewlekłe bóle kręgosłupa lędźwiowo- krzyżowego, ZZA, mieszane zaburzenia osobowości, zaburzenia depresyjno- neurasteniczne łagodnie nasilone w przebiegu ZZA.

Biegła sądowa **neurolog** wskazała, iż zgłaszane w wywiadzie przewlekłe bóle głowy bez objawów ogniskowych w badaniu, napady padaczki nie są powodem całkowitej ani częściowej niezdolności do pracy zarobkowej, podobnie jak bóle kręgosłupa lędźwiowo – krzyżowego, którym nie towarzyszą utrwalone objawy korzeniowe, podrażnieniowe i ubytkowe. Stwierdziła dobrą ruchomość kręgosłupa i stawów kończyn, sprawny chód i dobrą wydolność manualną, co świadczy zdaniem biegłej o zdolności do pracy zarobkowej. Podała, iż wnioskodawca jest uzależniony od alkoholu, lecz się psychiatrycznie – także szpitalnie i nie rozpoznano padaczki alkoholowej. We wnioskach końcowych wskazała, iż z przyczyn neurologicznych nie ma podstaw do orzekania całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy zarobkowej, w zawodzie wyuczonym jak i ostatnio wykonywanym polegającym na prowadzeniu własnej działalności gospodarczej – sklepu.

(opinia sądowo – lekarska biegłej neurolog k. 27-28 akt sprawy)

Biegła sądowa **psycholog** stwierdziła, że sprawność umysłowa badanego plasuje się w granicach inteligencji przeciętnej a większość funkcji poznawczych rozwinięta jest względnie harmonijnie. Dobrze rozwinięta jest inteligencja wykonawcza z zachowaniem możliwości myślenia technicznego z dość dobrą koordynacją wzrokowo – ruchową i sprawnością manualną oraz na tym samym poziomie rozwinięta jest inteligencja słowna a wiadomości ogóle i słownictwo zgodne są z trybem życia. Dobrze zachowane jest myślenie przyczynowo- skutkowe i orientacja w otoczeniu społecznym. Brak jest widocznych zaburzeń myślenia a procesy pamięci obniżone są nieznacznie. Biegła wskazała, iż wykonany test organiczny, kliniczna analiza testu Wechslera oraz analiza sposobu pracy i wypełniania testów nie wskazują na występowanie u badanego znaczących psychologicznych następstw organicznego uszkodzenia CUN, które poważnie utrudniałoby mu sprawne funkcjonowanie poznawcze a badanie testami organicznymi pokazało fizjologiczne, łagodne obniżenie funkcji poznawczych bez cech nasilonego zespołu psychoorganicznego. Natomiast tekst kliniczny MMPI pokazał mieszane zaburzenia osobowości, widoczne cechy neurasteniczne oraz chwiejność emocjonalną, występującą częsta przy abstynencji alkoholowej po wieloletnim okresie nazywania alkoholu. Wyjaśniła, iż u wnioskodawcy obserwuje się częste wycofywanie się z podejmowanych działań, emocjonalną apatię, unikanie współdziałania z ludźmi, podejrzliwość i nieufność, widoczne jest też poczucie urażenia w przypadku wymagań skierowanych pod jego adresem. Biegła nie stwierdziła zaburzeń myślenia , nasilonych cech depresyjnych lub zaburzeń psychotycznych.

Wskazała, że stan zdrowia psychicznego wnioskodawcy nie wskazuje, że utracił on całkowicie lub częściowo zdolność do pracy. Wyjaśniła, iż jego sprawność psychomotoryczna (odnosząca się zarówno do procesów poznawczych jak i ogólnej kondycji psychofizycznej), jest na tyle dobra, że nie są widoczne poważniejsze oznaki paroletniego ZZA a całość procesów poznawczych oraz słabo widoczne skutki wieloletniego nazywania alkoholu – powinny mu pozwalać na pracę w większości wykonywanych przez niego zajęć. We wnioskach końcowych wskazała, iż ostatnia hospitalizacja wykazała, że stan zdrowia badanego nie odbiega od stanu zdrowia z lat poprzednich a nadto od dłuższego czasu pacjent zachowuje abstynencję a w wyniku zastosowanego leczenia nastąpiła poprawa nastroju i funkcjonowania pacjenta .

(opinia sądowno – psychologiczna k. 31-33 akt).

Na podstawie jednorazowego badania sądowno – psychiatrycznego przeprowadzonego w warunkach ambulatoryjnych oraz po analizie akt sprawy wraz z dokumentacją medyczną biegły sądowy **psychiatra** nie stwierdził u wnioskodawcy cech choroby psychicznej, w tym zespołu depresyjnego o nasileniu umiarkowanym lub ciężkim oraz ewidentnych zaburzeń psychoorganicznych, tak odnośnie funkcji poznawczych jak i emocjonalno- popędowych. Wyjaśnił, że zaburzenia wymienione w rozpoznaniu o obrazie łagodnie nasilonych zaburzeń depresyjnych i neurastenicznych nie wpływają na sprawność ustroju w stopniu ograniczającym zdolność do pracy. Wskazał, iż po leczeniu szpitalnym ukończonym w 2013 r. nastąpiła poprawa stanu psychicznego i nie stwierdza się aktualnie istotnego pogorszenia stanu psychicznego w stosunku do czasu kiedy uczestnik był aktywny zawodowo. Natomiast leczenie zaburzeń psychicznych, które zdradza uczestnik postępowania może być łączone z wykonywaniem pracy zawodowej. Wyjaśnił, iż brak cech otępienia, brak objawów psychozy i łagodne nasilenie objawów depresyjnych, nie daje podstaw do orzeczenia aktualnie niezdolności do pracy. Biegły zgodził się z orzeczeniem organu rentowego, podał, iż ewentualne pogorszenia się stanu psychicznego mogą być leczone w ramach zwolnienia lekarskiego oraz podał na konieczność kontynuowania leczenia odwykowego i utrzymanie abstynencji.

(opinia sądowno – psychiatryczna k. 36-38 akt).

Wnioskodawca wniósł zastrzeżenia do powyższych opinii biegłych sądowych wskazując, iż są sprzeczne ze stanem jego zdrowia. Wskazał na występujące stany chorobowe oraz niezdolność do pracy udokumentowaną zwolnieniami lekarskimi i hospitalizacją. Podał, iż organ rentowy odmówił mu wypłaty zasiłku chorobowego.

(vide: pismo procesowe wnioskodawcy z dnia 22. 05.2013 r. k.54 wraz z dokumentacją k. 55-60 akt)

Na rozprawie w dniu 31 lipca 2013 r. wnioskodawca podtrzymał swoje odwołanie wskazując, iż choruje ciężko od 2006 roku. Wyjaśnił, że „... cały czas czuję się źle i nie nadaję się do pracy. Sukcesywnie chodzę do lekarzy, biorąc przepisane leki i byłem w tym roku dwa miesiące w Szpitalu (...) „. Ponadto wyjaśnił, iż organ rentowy odmówił mu wypłaty zasiłku chorobowego za okres niezdolności do pracy.

(Vide :protokół k. 70 akt)

Stan faktyczny w sprawie Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach rentowych pozwanego oraz dokumentacji lekarskiej ZUS, których prawdziwości i rzetelności nie kwestionowała żadna ze stron postępowania. Sąd również nie znalazł podstaw by odmówić im wiarygodności.

Opinie wydane w sprawie przez biegłych sądowych zostały sporządzone w sposób rzeczowy i konkretny, zawierają jasne, logiczne i przekonujące wnioski. Zostały one uzasadnione w sposób wyczerpujący i zgodny z wiedzą medyczną posiadaną przez biegłych, dlatego też Sąd w pełni je podzielił. Opinie te zostały wydane po dokonaniu oględzin i badaniu wnioskodawcy, analizie przedłożonej przez niego dokumentacji lekarskiej i w oparciu o wyniki badań znajdujące się w aktach ZUS. Wyczerpująco zostało opisane stwierdzone u wnioskodawcy schorzenia i ich wpływ na zdolność do pracy. Sąd nie znalazł podstaw do podważenia opinii biegłych, uznając, iż stanowią one wiarygodną podstawę do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego C. M. nie jest zasadne i jako takie nie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – dalej: ustawa (Dz. U. z 2009 r. Nr 535, poz. 1227 ze zm.) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki: jest niezdolny do pracy, ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy, niezdolność do pracy powstała w okresie podlegania ubezpieczeniu społecznemu lub nie później niż 18 miesięcy od ich ustania.

Zgodnie zaś z treścią art. 12 ustawy, niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Z brzmienia art. 12 ustawy wyraźnie wynika, że do stwierdzenia niezdolności do pracy nie jest wystarczające samo występowanie naruszenia sprawności organizmu (choroby), lecz jednocześnie naruszenie to musi powodować całkowitą lub częściową utratę zdolności do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji, nie rokujące odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

Kwestią sporną między stronami była ocena stanu zdrowia ubezpieczonego i jego zdolności do zatrudnienia.

Nie budziło wątpliwości w sprawie, iż ubezpieczony cierpi na określone schorzenia –

przewlekłe bóle głowy, przewlekłe bóle kręgosłupa lędźwiowo- krzyżowego, ZZA, mieszane zaburzenia osobowości, zaburzenia depresyjno- neurasteniczne łagodnie nasilone w przebiegu ZZA, jednakże w ocenie Sądu to nie fakt występowania schorzeń, a jedynie stopień ich zaawansowania, ocena, czy i w jakim zakresie wpływają one na utratę zdolności do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami może powodować niezdolność do pracy (patrz. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 01 grudnia 2000 r., II UKN 113/00, OSNP 2002/14/343).

Biegli sądowi orzekający w niniejszej sprawie: neurolog, psycholog i psychiatra zgodnie stwierdzili, że ww. zmiany chorobowe nie powodują powikłań powodujących częściową lub całkowitą niezdolność do pracy.

Biegła sądowa neurolog wskazała, iż z przyczyn neurologicznych nie ma podstaw do orzeczenia całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy zarobkowej tak w wyuczonym jak i w ostatnio wykonywanym zawodzie związanym z prowadzeniem własnej działalności tj. sklepu.

Biegła sądowa psycholog wskazała, iż stan zdrowia psychicznego nie wskazuje, iż wnioskodawca utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej.

Biegły sądowy psychiatra wskazał, że w odniesieniu do stanu psychicznego wnioskodawca nie jest osobą niezdolną do pracy.

W tym stanie rzeczy, przyjąć należało wnioski wypływające z opinii wszystkich biegłych sądowych, jako podstawę rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Podkreślić w tym miejscu należy, iż zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem sądów (vide np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 1998r. II UKN 466/97 OSNAP 1999/1/25) strona, która chce zakwestionować wnioski wyrażone w opiniach winna przedstawiać konkretne uwagi i argumenty podważające miarodajność dotychczasowych opinii lub co najmniej miarodajność tę poddające w wątpliwość. Trzeba nadmienić, iż samo przekonanie ubezpieczonego o niezdolności do pracy nie ma wpływu na rozstrzygnięcie niniejszej sprawy, albowiem subiektywne odczucia nie potwierdzone medycznie nie stanowią żadnej podstawy do podważenia zawartej w opinii biegłych sądowych – obiektywnej oceny stanu zdrowia wnioskodawcy.

Podkreślenia także wymaga, iż wnioskodawca zarówno w zarzutach do opinii biegłych (k.54 v.) a także słuchany na rozprawie (k. 70) nie zdołał przedstawić merytorycznych zarzutów do opinii biegłych. Wskazać również trzeba, iż sam fakt, że opinia biegłych okazała się niekorzystna dla wnioskodawcy nie stanowi podstawy do powołania w sprawie z urzędu dowodu z opinii uzupełniającej lub dowodu z opinii innego biegłego lekarza z tej dziedziny. Granicę obowiązku prowadzenia przez sąd postępowania dowodowego wyznacza, podlegająca kontroli instancyjnej, ocena czy dostatecznie wyjaśniono sporne okoliczności sprawy (wyrok SN z 25 września 1997 r., II UKN 271/97, publ. OSNP 1998/14/430). Potrzeba powołania dowodu z opinii uzupełniającej jak i dowodu z innego biegłego powinna wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczasowej opinii (m. in. wyroki SN: z dnia 5 listopada 1974 r., I CR 562/74 nie publ., z dnia 4 sierpnia 1999 r., I PKN 20/99, OSNAPiUS 2000, nr 22, poz. 807, z dnia 10 stycznia 2001 r., II CKN 639/99 nie publ, z dnia 21 października 2001 r., IV CKN 478/00, nie publ.). Powołanie dowodu z opinii uzupełniającej lub dowodu z opinii innego biegłego będzie celowe i uzasadnione, jeżeli wydana wcześniej przez biegłego opinia nie wyjaśnia dostatecznie okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Sąd jednakże oceniając przywołane powyżej opinie biegłych nie znalazł jakichkolwiek podstaw do dopuszczenia w sprawie dowodu z opinii uzupełniającej lub opinii kolejnego biegłego sądowego z urzędu.

Zastrzeżenia wnioskodawcy do opinii biegłych sądowych stanowią więc li tylko polemikę z prawidłowymi ich ustaleniami.

Godzi się w tym miejscu także zauważyć, że orzekając o niezdolności do pracy Sąd bierze pod uwagę szereg elementów, nie tylko stan zdrowia ubezpiezonego, koniecznym jest również uwzględnienie jego poziomu kwalifikacji, możliwości zarobkowania w zakresie tych kwalifikacji, możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego. Biorąc zatem pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne należy uznać, iż ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy.

W konkluzji, Sąd na podstawie przeprowadzonego postępowania dowodowego uznał, iż odwołujący jest zdolny do pracy i nie spełnia warunków do przyznania prawa do świadczenia rentowego, co skutkuje uznaniem odwołania ubezpiezonego za bezzasadne.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art.477¹⁴ § 1 k.p.c. oraz cytowanych wyżej przepisów, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

SSO Elżbieta Zabrocka